

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра економіки та публічного управління

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Завідувач кафедри

Вікторія МЕДВІДЬ
(протокол 15 грудня 2025 р. №9)

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

**Методологія та організація досліджень у сфері
публічного управління та адміністрування**

освітньо-наукова програма Публічне управління та адміністрування
спеціальність D4 Публічне управління та адміністрування
галузь знань D «Бізнес, адміністрування та право»
рівень вищої освіти третій (доктор філософії)
інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій

Полтава
2025/2026 н. р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Методологія та організація досліджень у сфері публічного управління та адміністрування» для здобувачів вищої освіти за освітньо-науковою програмою Публічне управління та адміністрування спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування

Мова викладання державна

Розробник: Лозинська Т. М., д. держ. упр., професор, професор кафедри економіки та публічного управління

15 грудня 2025 р.

Тамара ЛОЗИНСЬКА

Схвалено на засіданні кафедри економіки та публічного управління
Протокол від 15 грудня 2025 року № 9

Погоджено гарантом освітньої програми «Публічне управління та адміністрування»

15 грудня 2025 р.

Тамара ЛОЗИНСЬКА

Схвалено головою Ради з якості вищої освіти спеціальності D4 Публічне управління та адміністрування

Протокол від 17.12. 2025 року № 4

Ольга СЕРДЮК

1. Опис навчальної дисципліни

Елементи характеристики	Денна форма здобуття освіти	Заочна форма здобуття освіти
Загальна кількість годин	150	
Кількість кредитів	5	
Місце в індивідуальному навчальному плані студента	обов'язкова	
Рік навчання (курс)	1 D4AC ПУА дфд_2025)	1 D4AC ПУА дфз_2025)
Семестр	2	
Лекції (годин)	26	12
Практичні (годин)	24	8
Самостійна робота (годин)	100	130
Вид підсумкового контролю	іспит	іспит

2. Мета вивчення навчальної дисципліни

Сформувати у здобувачів вищої освіти сукупності компетентностей, спрямованих на забезпечення здатності щодо формулювання і розв'язання комплексних наукових й практичних проблем публічного управління та адміністрування, організації та здійснення науково-дослідної, науково-педагогічної, управлінської та адміністративної діяльності з урахуванням практики публічного управління європейських країн.

3. Передумови для вивчення навчальної дисципліни

Опанування освітніми компонентами першого семестру: «Сучасні інформаційні технології в науковій діяльності», «Управління проектами в публічній сфері».

4. Компетентності:

загальні:

ЗК01. Здатність до формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;

ЗК02. Здатність переосмислювати наявне та створювати нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі соціальні, наукові, культурні, етичні та інші проблеми;

ЗК03. Здатність ініціювати дослідницько-інноваційні проекти та автономно працювати під час їх реалізації;

ЗК04. Здатність презентувати результати досліджень на всіх рівнях українською та однією з іноземних мов європейського простору, зокрема за допомогою інформаційних технологій.

ЗК05. Здатність налагоджувати наукову взаємодію, співробітництво.

фахові:

ФК01. Здатність до оволодіння та розвитку методології наукової, педагогічної та управлінської діяльності;

ФК02. Здатність науково обґрунтовувати, розробляти та здійснювати експертизу аналітичних довідок, доповідей та нормативно-правових актів;

ФК03. Здатність забезпечувати належний рівень якості наукових/науково-методичних продуктів, послуг чи процесів;

ФК06. Здатність здійснювати професійну діяльність з урахуванням потреб забезпечення національної безпеки України;

ФК08. Здатність розробляти стратегічні документи розвитку соціально-економічних систем на вищому, центральному, регіональному, місцевому та

організаційному рівнях;

ФК09. Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування;

ФК13. Здатність до розробки та обґрунтування наукових рекомендацій щодо організації професійної, політично неупередженої служби в органах місцевого самоврядування на основі взаємодії з громадянським суспільством в інтересах територіальної громади.

5. Результати навчання

ПРН01. Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань, ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування;

ПРН02. Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності;

ПРН03. Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування;

ПРН08. Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування;

ПРН09. Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення.

Співвідношення програмних результатів навчання із очікуваними результатами навчання

Програмний результат навчання (визначений освітньою програмою)	Очікувані результати навчання навчальної дисципліни
ПРН01	Знати наукові концепції (теорії), термінологію, історію розвитку та сучасний стан наукових знань
	Ідентифікувати теоретичні й практичні проблеми з публічного управління та адміністрування
ПРН02	Знати та дотримуватися основних засад академічної доброчесності у науковій і освітній (педагогічній) діяльності
ПРН03	Знати та уміти застосовувати загальні та спеціальні методи наукового пізнання, закони, закономірності та принципи управління для розв'язання проблем публічного управління та адміністрування
ПРН08	Уміти адаптувати й застосовувати сучасні моделі/підходи до управління та адміністрування
	Уміти застосовувати міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації організаційних структур управління на різних рівнях публічного управління та адміністрування
ПРН09	Уміти отримувати науково-прикладні результати, які сприяють розв'язанню важливої теоретичної або прикладної проблеми в галузі публічного управління та адміністрування, що мають загальнонаціональне або світове значення

6. Методи навчання

Словесні методи: лекція, пояснення;

Наочні методи: ілюстрування (презентація);

Практичні методи: теоретичне моделювання, спостереження, порівняння;

Методи самостійної роботи вдома: робота з навчально-методичною літературою;
 Методи формування пізнавальних інтересів: дискусії; обговорення;
 Методи усного контролю: опитування;
 Тестовий контроль: виконання тестів;
 Комп'ютерні і мультимедійні методи: використання мультимедійних презентацій;
 комп'ютерне тестування; дистанційне навчання.

7. Програма навчальної дисципліни

- Тема 1. Історія наукової революції
- Тема 2. Особливості й структура наукового знання
- Тема 3. Структура методології наукового дослідження
- Тема 4. Особливості проведення дослідження в сфері публічного управління
- Тема 5. Основні складові процесу проведення наукового дослідження
- Тема 6. Теорія методу
- Тема 7. Методи емпіричного дослідження
- Тема 8. Організація та планування науково-дослідної роботи (НДР) здобувача
- Тема 9. Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи (НДР) здобувача

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни (денна форма)

Назви тем	Кількість годин							
	усьог о	денна форма D4AC_ПУА_дфд_20 25			заочна форма D4AC_ПУА_дфз_2025			
		у тому числі			усьог о	у тому числі		
		л	пз	ср		л	пз	ср
Тема 1. Історія наукової революції	16	2	2	12	17			17
Тема 2. Особливості й структура наукового знання	16	2	2	12	16	2	2	12
Тема 3. Структура методології наукового дослідження	16	2	2	12	17	2		15
Тема 4. Особливості проведення дослідження в сфері публічного управління	16	4	2	10	16	2	2	12
Тема 5. Основні складові процесу проведення наукового дослідження	18	4	4	10	17	2		15
Тема 6. Теорія методу	16	2	2	12	17			17
Тема 7. Методи емпіричного дослідження	18	4	4	10	17	2	2	13
Тема 8. Організація та планування науково-дослідної роботи (НДР) здобувача	18	4	4	10	16	2	2	12
Тема 9. Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи (НДР) здобувача	16	2	2	12	17			17
Усього годин	150	26	24	100	150	12	8	130

8. Теми практичних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма D4AC_ПУА_дфд_2025	заочна форма D4AC_ПУА_дфз_2025
1	Історія наукової революції	2	
2	Особливості й структура наукового знання	2	2
3	Структура методології наукового дослідження	2	
4	Особливості проведення дослідження в сфері публічного управління	2	2
5	Основні складові процесу проведення наукового дослідження	4	
6	Теорія методу	2	
7	Методи емпіричного дослідження	4	2
8	Організація та планування науково-дослідної роботи (НДР) здобувача	4	2
9	Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи (НДР) здобувача	2	
Разом		24	8

Теми самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма D4AC_ПУА_дфд_2025	заочна форма D4AC_ПУА_дфз_2025
1	Історія наукової революції	12	17
2	Особливості й структура наукового знання	12	12
3	Структура методології наукового дослідження	12	15
4	Особливості проведення дослідження в сфері публічного управління	10	12
5	Основні складові процесу проведення наукового дослідження	10	15
6	Теорія методу	12	17
7	Методи емпіричного дослідження	10	13
8	Організація та планування науково-дослідної роботи (НДР) здобувача	10	12
9	Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи (НДР) здобувача	12	17
Разом		100	130

10. Індивідуальні завдання

Не передбачено.

11. Оцінювання результатів навчання

Програмні результати навчання	Форми контролю програмних результатів навчання
ПРН01	Виконання завдань на практичних заняттях (вправи, кейси). Виконання тестів. Опитування. Екзамен.
ПРН02	Виконання завдань на практичних заняттях (вправи, кейси). Виконання тестів. Опитування. Екзамен.
ПРН03	Виконання завдань на практичних заняттях (вправи, кейси). Виконання тестів. Опитування. Екзамен
ПРН08	Виконання завдань на практичних заняттях (вправи, кейси). Виконання тестів. Опитування. Екзамен
ПРН09	Виконання завдань на практичних заняттях (вправи, кейси). Виконання тестів. Опитування. Екзамен

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

(денна форма D4AC ПУА_дфд_2025)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання практичних завдань	опитування	тестування	
Тема 1. Історія наукової революції	9			9
Тема 2. Особливості й структура наукового знання	5		4	9
Тема 3. Структура методології наукового дослідження	5	4		9
Тема 4. Особливості проведення дослідження в сфері публічного управління	5	2	2	9
Тема 5. Основні складові процесу проведення наукового дослідження			9	9
Тема 6. Теорія методу	9			9
Тема 7. Методи емпіричного дослідження	9			9
Тема 8. Організація та планування науково-дослідної роботи (НДР) здобувача		4	5	9
Тема 9. Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи (НДР) здобувача	8			8
Екзамен				20
Разом	50	10	20	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни

(заочна форма D4AC ПУА дфз_2025)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти			Разом
	виконання практичних завдань	опитування	тестування	
Тема 1. Історія наукової революції				
Тема 2. Особливості й структура наукового знання	20			20
Тема 3. Структура методології наукового дослідження				
Тема 4. Особливості проведення дослідження в сфері публічного управління	10	10		20
Тема 5. Основні складові процесу проведення наукового дослідження				
Тема 6. Теорія методу				
Тема 7. Методи емпіричного дослідження		10	10	20
Тема 8. Організація та планування науково-дослідної роботи (НДР) здобувача		10	10	20
Тема 9. Інформаційне забезпечення науково-дослідної роботи (НДР) здобувача				
Екзамен				20
Разом	30	30	20	100

Шкала та критерії оцінювання практичного завдання, опитування, виконання тестів

Кількість балів	Критерії оцінювання
20/10/9/8/5/ 4/2	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розуміння понять стратегічного планування; цілей, переваг і недоліків стратегічного планування; принципів та методів стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати при виконанні практичних завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати варіанти публічної політики.</i>
15/8/7/6/4/3/1,5	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Знання істотних ознак понять; процесів стратегічного планування та зв'язків між ними; чинників впливу на процес стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо варіантів політики.</i>
10/6/5/6/4/3/2/1	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Знання основних понять стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору альтернатив політики.</i>

0-4/0-8/0- 4/0-5/0- 3/0-2/0- 1/0-0,5	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач має початкові уявлення про зміст понять стратегічного планування; ідентифікації стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору варіантів політики. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.</i>
---	---

Шкала та критерії оцінювання екзамену

Кількість балів		Критерії оцінювання
види завдання	бали	
1 і 2 теоретичне питання	10	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розуміння понять стратегічного планування; цілей, переваг і недоліків стратегічного планування; принципів та методів стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати при виконанні практичних завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати варіанти публічної політики.</i>
	8	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Знання істотних ознак понять; процесів стратегічного планування та зв'язків між ними; чинників впливу на процес стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо варіантів політики.</i>
	6	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Знання основних понять стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору альтернатив політики.</i>
	1-4	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Здобувач має початкові уявлення про зміст понять стратегічного планування; ідентифікації стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору варіантів політики. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.</i>
	0	<i>Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає змоги оцінити досягнення результатів навчання здобувача вищої освіти</i>

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Кількість балів		Критерії оцінювання
денна форма	заочна форма	
4/2/1	3/2/1	<i>Високий рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання. Розуміння понять</i>

		стратегічного планування; цілей, переваг і недоліків стратегічного планування; принципів та методів стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати при виконанні практичних завдань основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати варіанти публічної політики.
3/1/0,5	2/1/0,5	<i>Достатній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання істотних ознак понять; процесів стратегічного планування та зв'язків між ними; чинників впливу на процес стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати в стандартних ситуаціях основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо варіантів політики.
2/0,5/0,2	1/0,5/0,2	<i>Середній рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Знання основних понять стратегічного планування; ідентифікація стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що дозволяє демонструвати за зразком основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору альтернатив політики.
до 2/0,5/0,2	до 1/0,5/0,2	<i>Низький рівень формування компетентностей і досягнення програмних результатів навчання.</i> Здобувач має початкові уявлення про зміст понять стратегічного планування; ідентифікації стратегічних проблем; основних методичних підходів до розроблення стратегічного плану, що забезпечує лише фрагментарне досягнення таких результатів навчання як вміння застосовувати основні прийоми пошуку та узагальнення інформації, робити висновки і обґрунтовувати рекомендації щодо вибору варіантів політики. Останнє не дає можливості оцінити формування компетентностей і досягнення програмних результатів.

12. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачене під час вивчення навчальної дисципліни

Комп'ютер (ноутбук), пристрій мультимедійний (проектор), проекційний екран, наявність мережі wi-fi.

13. Політика навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перескладання: здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.

Політика щодо відвідування: не має обов'язкового характеру, але передбачає самостійне опрацювання пропущених лекцій на платформі Moodle; пропущених практичних – у формі самостійного їх виконання. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. *Підготовка тез на конференцію і підготовка наукових статей* зараховується як виконання практичної роботи.

Політика щодо академічної доброчесності: виконані здобувачами вищої освіти практичні завдання (включно з науковими публікаціями) мають бути їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Дотримання академічної доброчесності, крім вказаного

вище, передбачає: посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці «Академічна доброчесність» сайту ПДАУ (<https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>).

Політика щодо зарахування результатів неформальної \ неформальної освіти: здобувачі вищої освіти мають право на перезарахування результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті згідно відповідного Положення про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Здобувачі можуть самостійно на платформах онлайн-освіти, шляхом участі у короткострокових навчальних програмах і проєктах (з видачею сертифіката) опановувати навчальний матеріал, який за змістом дозволяє набуті очікувані навчальні результати навчальної дисципліни.

Політика щодо оскарження результатів оцінювання: підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до директора інституту. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.

12. Рекомендовані джерела інформації

Основна:

1. Гребенюк Т. В. Академічна доброчесність: навчальний посібник для студентів 1-го курсу всіх спеціальностей медичних та фармацевтичних факультетів. Запоріжжя: ЗДМУ, 2021. 108 с.

2. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Методологія наукових досліджень: підручник Харків : Право, 2019. 368 с.

3. Лозинська Т. М., Лахижа М. І., Дорофєєв О. В. The State of Development of the Concept of Sustainable Development in the Science of Public Administration in Ukraine. *Science and education for sustainable development: Monograph*. Katowice, Poland: Publishing House of University of Technology, 2022. С 833-841.

4. Iozynska T. M., Sych T. V., Diegtiar A. O., Lopushynskyi I. P., Vovk S. M. Areas of Improvement of Organization and Research of Educational Management Problems. *Journal of Higher Education Theory and Practice*. Vol. 21(15). 2021. P. 8-15.

5. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень: навчальний посібник Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 226 с.

6. Методологія наукових досліджень з публічного управління: навч. посіб. для магістрантів спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»; Уклад. Т. В. Сич.; ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка». Х., 2018. 164 с.

Допоміжна:

1. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: ШНАУ, 2020. 220 с.

2. Науковий метод і з чим його їдять. URL: <https://www.ea.org.ua/2020/11/25/scientific-method/>

3. Пошукові системи наукової інформації. URL: http://library2.stu.cn.ua/na_dopomogu_naukovcyu/poshukovi_sistemi_naukovoii_informacii/

4. Сова А. В. Науковий метод і його роль у пізнанні. URL: <http://znannya.org.ua/index.php/novini-znannya/nauka-i-suspilstvo/60-sotsialnarobota/288-naukovij-metod-i-jogo-rol-u-piznanni>

5. Статистичні методи в державному управлінні: конспект лекцій; Укладач: Батир Ю.Г. Х.:НУЦЗУ, 2019. 50 с.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: URL: <https://www.rada.gov.ua/>
2. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/>
3. Офіційний сайт Академії наук України: URL: <https://www.nas.gov.ua/UA/pages/default.aspx>
4. Офіційний сайт Міністерства освіти і науки України: URL: <https://mon.gov.ua/ua>
5. Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
6. Офіційний сайт Національного агентства з питань державної служби. URL: <https://nads.gov.ua/>
7. Офіційний сайт Полтавської обласної державної адміністрації: URL: <http://www.adm-pl.gov.ua>
8. Офіційний сайт Полтавської міської ради: <https://www.rada-poltava.gov.ua/>
10. Офіційний сайт ГО «Інститут громадянського суспільства». URL: <https://www.csi.org.ua/>